

SZÖVEG –
ACZÉL PETRA nyelvész, kommunikációkutató

SOROZAT –
KÖZVILÁGÍTÁS

JÓ MULATSÁG

„Az évek szállnak, mint a percek” – írja Faludy György Villon Haláltánc-balladája fordításának refrénjében. Igen, sokszor így érzékeljük.

- ◆ Talán azért, mert ahogy telik életünk, egy esztendő egyre kevesebb részét teszi ki a megélt időnek. Vagy azért, mert az időbecslésünket az is befolyásolja, hogy mennyi minden történik: ha sok, gyorsabbnak, ha kevés, lassabbnak érezzük a percek múlását. De az is lehet, hogy egyre több hasonló tapasztalásban van részünk, amelyekkel nem először találkozunk, ezért nem emlékeztetnek. Amikor először élünk át valamit, akkor érezzük lelassultnak az időt. Különbözően száll – vagy ahogy földhözragadtabban mondjuk, rohan.

Mások – tudósok, szakírók – viszont arra figyelmeztetnek, hogy fontos „megállóhoz”, egy új axiális, vagyis „tengelyforduló” korszakba értünk.

Arról, hogy létezik ilyen, először Karl Jaspers, a 20. század elejének neves filozófus-pszichológusa írt. Úgy látta, hogy a Kr.e. I. évezred középső századaiban a világon mindenütt olyan eredeti gondolatok születtek, amelyek a régi bizonyosságokat megingatták, és a világ új értelmezésének adtak utat. Az első axiális kort az ember bensőjének és az abban rejlő transzcendens iránynak a felfedezése adta – az emberség értelmezése, a racionalizmus és spritualizmus vitája, a megvilágosodás igényének konfliktusai. A zaklatott fordulatoknak, a változtató gondolatok sodrásának ad azután a kereszténység víziót és rendet-rendszert.

És ma tényleg itt az új axiális kor?

Erre a kérdésre biztos nem egy okostelefon adja meg a választ. Úgy tűnik, a több mint 300 éve tartó „értelem korát”, a felvilágosodás uralkodását megtörik újra a nagy létkérdések. Kik vagyunk? Mi a dolgunk a világban és magunkkal?

Igen, a technológia is sok újítást hozott 2017-ben. Okostükröt, amely kielemezzi a bőrünket, és interaktívan megoldást talál a bajokra. Vagy okosbiciklit, amelyet ugyan hajtani kell, de többszörös gyorsaságot ad. Előttünk a virtuális valóság és a hosszú élet. Mégsem ezek a témák ráztak fel leginkább minket idén. Hanem a legalapvetőbb kérdések. Persze, ezek elsősre, a médiában botránynak tűntek, amelyektől kicsit viszolyogni illik a jólnevelt, kommenteléstől irtózó polgárnak.

„Kikértük magunknak” őket. Válságot éreztünk. De ha a mélyükre nézünk, azt látjuk: újra a lényegről beszélünk. Nem fájdalommentesen, de úgy talán nem is lehetne.

Itt volt például a lombikbébi-vita, amelyben újra, végre megint, az életről, a vágyotról és teremtetről beszélgettünk.

Aztán az év második felében – 2016 után másodszer – Magyarországon is megjelent a férfi-nő kapcsolat botránya. Azért nem nevezem szexuális zaklatásnak, mert a téma ideológiai szótártól mentes mélyén ott lappang annyi más kérdés: testről-szerelemről, hazugságról-hatalomról, de mindenekfelett erkölcsről és becsületről.

Elkezdtek újra érezni, hogy egyetlen emberi állítás nagyobb erővel bír, mint milliányi adat. Hogy szükség van a sokszor viszolyogtató, kiábrándító szembenézésekre, a felfedezésekre, és hogy nem fognak mindenre választ adni a jogászok, a spin doktorok és az adatbányászok. Igaz, az axiális korok nem kényelmesek és nem ízlésesek. Minden ki- és felfordul. De különös ajándék és küldetés ilyen korban élni. Többé már nem kell aggódnunk, akkor sem, ha robotok dolgoznak a munkahelyünkön. Mert az igazi emberi munka, a „jó mulatság” – ezúttal már Vörösmartyt idézve – még csak most következik. ♦

JÓSZOLGÁLAT
díj | 2018

A CSELEKVÉS DÍJA

FELISMERED A JÓSÁGOT? JELÖLD A JÓSZOLGÁLAT-DÍJRA!

A díj a szociális területeken példaértékű, önkéntes és hivatásos munkát végző egyéneket, szervezeteket és közösségeket keresi és díjazza országos felterjesztések alapján.

JELÖLÉSI HATÁRIDŐ:
2018. JANUÁR 31.

TOVÁBBI RÉSZLETEK:
WWW.JOSZOLGALATDIJ.HU/JELOLES

Díjazzuk a családbarát médiát!

A Családbarát Médiáért-díj évek óta rangos elismerése azoknak az újságíróknak és szerkesztőknek, akik a nyomtatott, az elektronikus vagy online sajtóban következetesen kiállnak a családi élet értékei mellett. A díjat a Képmás szerkesztősége hívta életre 2007-ben, és a Média a Családért Alapítvány osztja ki.

Az évi 12 jelöltet nyolctagú szakmai zsűri választja ki a print és elektronikus médiamegjelenések közül. Az aktuális hónap győztesével interjút olvashatnak lapunkban.

Decemberben választjuk ki a **Családbarát Médiáért-díj** 2017 magyarországi és külhoni díjazottjait, akik 500 000 Ft jutalmat kapnak.

Bővebb információ: www.mediaacsaladert.hu, facebook.com/mediaacsaladert

SEGÍTSEN MEGTALÁLNI A HÓNAP JELÖLTJÉT!

A Média a Nemzedékekért-díj 2017-es témája az idősebb generáció, akiknek pótolhatatlan szerepük van a kisközösségek életében, a munka világában, a családban.

Segítsen megtalálni az év jelöltjeit!

Ajánljon olyan nyomtatott vagy elektronikus sajtóban megjelent, illetve rádióban, televízióban sugárzott anyagot, országos vagy határon túli médiából, amely a generációk közötti együttműködést hangsúlyozza.

Javaslatát az info@mediaacsaladert.hu címre várjuk.

AZOK KÖZÖTT, AKIK A KRITÉRIUMOKNAK MEGFELELŐ JELÖLÉST (ÚJSÁGCIKKET, RÁDIÓ- VAGY TÉVÉMŰSORT, ONLINE TARTALMAT) KÜLDENEK NEKÜNK, HAVONTA KISORSOLUNK EGY AJÁNDÉKOT.